EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.3.5.
COM(2010)78 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

A nők és a férfiak közötti egyenlőség iránti fokozott elkötelezettség
A nők chartája

Az Európai Bizottság nyilatkozata a 2010. évi nemzetközi nőnap alkalmából

Megemlékezve az ENSZ nőkről szóló pekingi világkonferenciáján elfogadott nyilatkozat és cselekvési platform 15. évfordulójáról, valamint a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezmény 30. évfordulójáról

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

A nők és a férfiak közötti egyenlőség iránti fokozott elkötelezettség
A nők chartája

Az Európai Bizottság nyilatkozata a 2010. évi nemzetközi nőnap alkalmából

Megemlékezve az ENSZ nőkről szóló pekingi világkonferenciáján elfogadott nyilatkozat és cselekvési platform 15. évfordulójáról, valamint a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ-egyezmény 30. évfordulójáról

BEVEZETÉS

A nők és férfiak közötti egyenlőség az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében és az Európai Unió Alapjogi Chartájában is lefektetett alapvető jog. Egyike az Európai Unió alapját képező közös értékeknek.

A gazdasági és társadalmi kohézió, a fenntartható fejlődés és versenyképesség, valamint a demográfiai problémák kezelése a nők és férfiak közötti tényleges egyenlőségtől függ.

Az elmúlt évtizedekben Európa jelentős előrelépéseket tett a nők és férfiak egyenlőségének megvalósítása terén: a változások elérése érdekében komolyan vette elkötelezettségét, partnerségeket valósított meg, valamint egyesítette a rendelkezésre álló jogi, politikai és pénzügyi forrásait és eszközeit. Ma már több női hallgató végez egyetemeken, mint férfi. A nők munkaerő-piaci részvételének aránya Európában ma magasabb, mint valaha. Európa ma jobban kiaknázza tehetségeit és jobban hasznosítja képességeit.

A tényleges egyenlőségnek azonban még mindig vannak akadályai.

Az ENSZ nőkről szóló pekingi világkonferenciájának 15. évfordulója alkalmából az Európai Bizottság megújítja és megerősíti a nők és férfiak közötti egyenlőség megvalósítása iránti elkötelezettségét. E cél elérése érdekében megbízatásunk teljes ideje alatt valamennyi szakpolitikán belül erősíteni fogjuk a nemi dimenziót, és külön intézkedéseket vezetünk be a nemek közötti egyenlőség előmozdítására. Elkötelezzük magunkat arra, hogy rendelkezésre bocsátjuk azokat a forrásokat, melyek e cél megvalósításához szükségesek.

Az Európai Bizottság jelenlegi hivatali ideje alatt végrehajtandó intézkedések elsősorban a nők és férfiak közötti egyenlőség alábbi elveit követik majd:

1. EGYENLŐ MÉRTÉKŰ GAZDASÁGI FÜGGETLENSÉG

A megkülönböztetés, nevelési sztereotípiák, munkaerő-piaci szegregáció, bizonytalan foglalkoztatási viszonyok, nem önként választott részmunkaidős foglalkoztatás, valamint a gondozási feladatok nők és férfiak közötti egyenlőtlen megosztása sok esetben a nők választási lehetőségeit és gazdasági függetlenségét is hátrányosan befolyásolják.

Megerősítjük az iránti elkötelezettségünket, hogy biztosítjuk a nőkben rejlő potenciál teljes mértékű kiaknázását, képességeik maradéktalan kihasználását, valamint elősegítjük a nemek egyenlőbb arányú részvételét a munkaerőpiacon és a nők rendelkezésére álló minőségi munkahelyek számának növelését. Az Európa 2020 stratégia keretében nyomatékosan támogatni fogjuk a nemek közötti egyenlőséget, és amennyiben szükséges, mennyiségi célokat is fontolóra veszünk; emellett pedig ösztönözni fogunk minden olyan konkrét lehetőséget, amely a szakmai és a magánélet összeegyeztethetőségét javítja a nők és a férfiak számára egyaránt.

2. EGYENLŐ VAGY EGYENLŐ ÉRTÉKŰ MUNKÁÉRT JÁRÓ EGYENLŐ DÍJAZÁS

Az Európai Unióban a nők átlagos órabére átlagban még mindig 18%-kal alacsonyabb, mint a férfiaké. Pályafutásuk során és nyugdíjasként is kevesebb anyagi eszközzel rendelkeznek, a finanszírozáshoz való hozzáférés tekintetében is több nehézséggel szembesülnek, ezért a szegénység valamennyi formája jobban sújtja őket – akár aktív keresőként is –, mint a férfiakat.

Megerősítjük az iránti elkötelezettségünket, hogy minden lehetséges eszközt – legyen szó jogalkotási vagy nem jogalkotási eszközről – mozgósítunk a nemek közötti bérszakadék megszüntetése érdekében. A nemek közötti bérszakadéknak nagy ára van, melyet Európa nem engedhet meg magának. Az EU 27 tagállamával közösen mindent meg fogunk tenni azért, hogy az Európai Bizottság jelenlegi hivatali idejének lejártáig jelentősen csökkentsük a nemek közötti bérszakadékot az Európai Unióban.

3. EGYENLŐSÉG A DÖNTÉSHOZATALBAN

A hatalommegosztásban és a döntéshozatalban való részvételt illetően a nők még mindig nehézségekbe ütköznek. A nemek egyensúlya a döntéshozatalban, a politikai és gazdasági életben, valamint az állami- és magánszektorban segíteni fogja Európát a hatékonyabb szakpolitikák kidolgozásában, a nemek egyenlőségét is szem előtt tartó, tudásalapú társadalom kialakításában és egy szilárdabb és virágzóbb demokrácia megteremtésében.

Megerősítjük az iránti elkötelezettségünket, hogy törekedni fogunk a nők és a férfiak igazságosabb képviseletére a közélet és a gazdasági élet vezető pozícióiban egyaránt. Hatáskörünkön belül mindent – ideértve az uniós ösztönző intézkedéseket is –, megteszünk annak érdekében, hogy a nők nagyobb arányban töltsenek be felelős pozíciókat.

Ami saját intézményünket érinti, elkötelezzünk magunkat arra, hogy minden tőlünk telhetőt megteszünk a nemek egyensúlyának javítása érdekében a Bizottság keretein belül.

4. MÉLTÓSÁG, SÉRTHETETLENSÉG ÉS A NEMI ALAPÚ ERŐSZAK MEGSZÜNTETÉSE

Az alapvető jogok teljes körű érvényesülése a nők és leányok számára az egyetemes emberi jogok elidegeníthetetlen, szerves és osztatlan részét képezi, és elengedhetetlen a nők és leányok előrejutása, valamint a béke, a biztonság és a fejlődés szempontjából. A nemi alapú erőszak – beleértve az ártalmas szokásokat és

hagyományokat is – az alapvető jogok megsértését jelenti, különösen pedig az emberi méltóság, az élethez való jog, valamint a személyi sérthetetlenséghez való jog megsértését. Az ilyen jellegű erőszak megakadályozza az önálló döntéseken alapuló életvitelt.

Újólag megerősítjük az iránti elkötelezettségünket, hogy tevékenységeink központi elemét képezze az alapvető jogok tiszteletben tartásának biztosítása. Erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy megszüntessük a nemek közötti egyenlőtlenségeket az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés és az egészségügyi eredmények terén.

Európa nem tűri a nemi alapú erőszakot! Fokozott erőfeszítéseket fogunk tenni az erőszak valamennyi formájának kiirtása és az érintettek támogatása érdekében. Átfogó és hatékony politikai keretet fogunk létrehozni a nemi alapú erőszak leküzdésére. Keményebben fogunk fellépni a női nemi szervek megcsonkítására irányuló és más erőszakos cselekmények felszámolása érdekében, a hatáskörünk keretein belül minden eszközzel élve, akár büntetőjogi eszközökkel is.

5. NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG AZ UNIÓ HATÁRAIN KÍVÜL

Törekvéseink nem csupán az Unióra korlátozódnak. A nemek közötti egyenlőségnek külpolitikánkban is helyet kell kapnia, hogy ezáltal a világ minden részén előmozdítsuk a nők és férfiak társadalmi és gazdasági függetlenségét, valamint előbbre jutását. Az EU elkötelezetten támogatja a nemek közötti egyenlőséget bármilyen körülmények között is, legyen szó konfliktussal küzdő vagy konfliktust elszenvedett országokról. A nemek közötti egyenlőtlenségek csökkentése, a nemi alapú erőszak elleni küzdelem, valamint a nők jogainak előmozdítása elengedhetetlen fontosságú a fenntartható és demokratikus társadalmak kialakításához.

Megerősítjük azon elkötelezettségünket, hogy nyomatékosan törekszünk a nemek közötti egyenlőség érvényesítésére a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatainkban, felhívjuk a figyelmet a nők jogaira, valamint szorgalmazzuk a meglévő nemzetközi eszközök végrehajtását. Fokozzuk és szorosabbra fűzzük a nemek közötti egyenlőség előmozdítására irányuló, nemzetközi és regionális szervezetekkel való együttműködésünket, teljes mértékben kiaknázva a rendelkezésre álló eszközök körét. Állami és nem állami szereplők számára is támogatást fogunk nyújtani a nemek közötti egyenlőség partnerországokban való előmozdítását célzó erőfeszítéseikhez.

Kijelentjük, hogy partnerségek keretében valamennyi érintett féllel, köztük a civil társadalommal is készek vagyunk együtt dolgozni nemzeti, európai és nemzetközi szinten a nemek közötti egyenlőség és különösen az e chartában megfogalmazott elvek előmozdítása érdekében. 2010 folyamán a jelenlegi Európai Bizottság hivatali idejére szóló új stratégiát fogunk előterjeszteni a nők és férfiak egyenjogúságára vonatkozóan, és rendszeresen jelentést fogunk tenni e stratégia megvalósításáról.

Megerősítjük személyes és közös elkötelezettségünket az iránt, hogy egy olyan Európát hozzunk létre, amelyben a nők és a férfiak egyenlők, és amely valamennyiünk számára jobb életet és fenntartható jövőt kínál.